

Årsplan for 2011-2012

FAGERHØY BARNEHAGE

2850 LENA

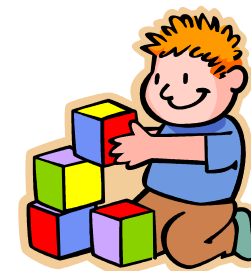
Tlf 61 16 04 58 Mob. 912 49375

E-post: gunn.irene.odegardstuen@ostre-toten.kommune.no

Velkommen til barnehageåret 2011-12 i Fagerhøy Barnehage

Velkommen til et nytt barnehageår, og spesielt velkommen til alle nye barn og foreldre!

Vi går inn i et spesielt år siden det er Fagerhøy sitt siste eksistens år - om ett år slås vi sammen med Hoffsvangen Barnehage og flytter til Hoffsvangen. Det blir et spennende år - der vi kommer til å følge byggeprosessen i den nye barnehagen nøye.

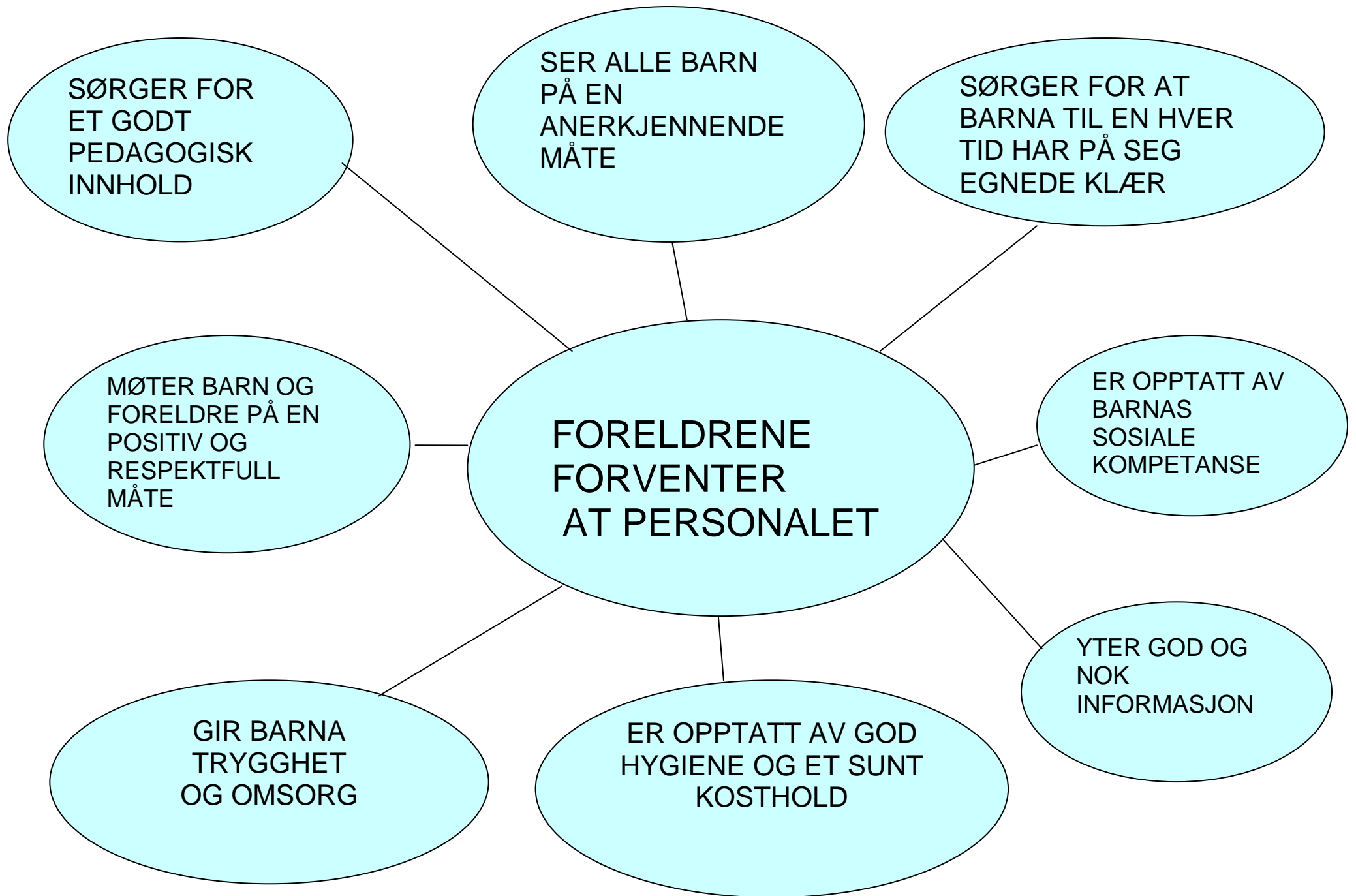
Fagerhøy barnehage er en kommunal barnehage med 82 enheter, vi befinner oss i kjelleren på Østre Toten Sykehjem og her har vi vært siden starten i 1989. Vi er en helhetsbarnehage, d.v.s at vi er uten de tradisjonelle avdelingene, og vi arbeider mye i aldersinndelte grupper. Barna hører til ulike team, dette er teamene Ole Brum, Tigergutt og Tussi, og på alle disse teamene har vi barn i alderen 1-6 år og i tillegg har vi team Nasse Nøff som består av barn som er mellom 1-3 år.

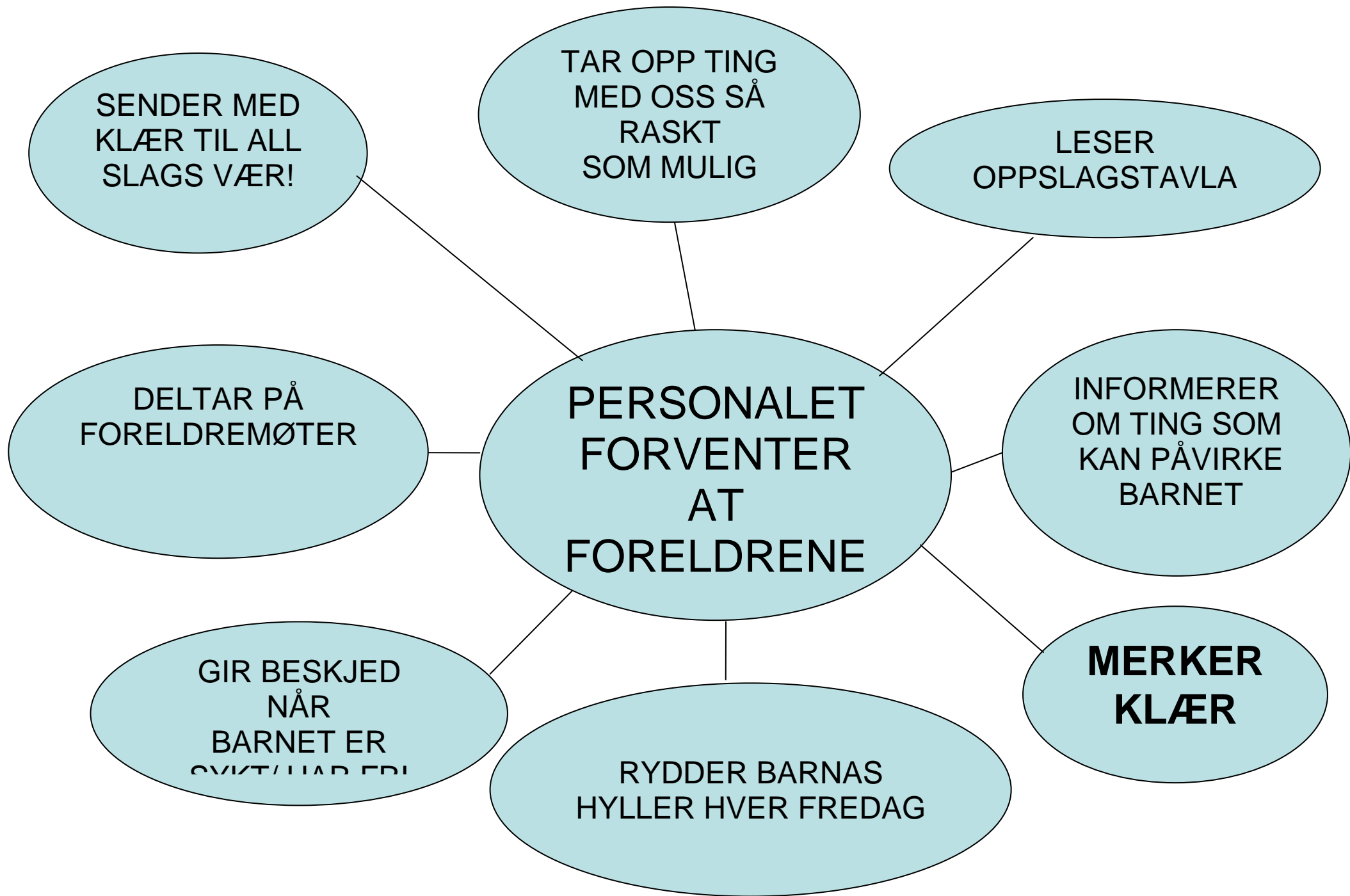
Nye tilsatte i år er Anne Mette Olsby, som skal jobbe 100% som pedagogisk leder på Nasse Nøff og Thor Arne Moe som skal jobbe 60% på Ole Brum, 10% på Tussi og 10% på Nasse Nøff som assistent.

Vi har dette året en presset økonomisk situasjon i vår kommune, og dette gir utslag på hvilket tilbud vi kan yte til dere som brukere av barnehagen vår. Dette er mest tydelig for oss på personalsiden - da vi er færre i år enn tidligere. Vi har sett oss nødt til å redusere på aktivitetsnivået i barnehagen - det vil ikke bli like mange pedagogisk planlagte aktiviteter som tidligere, men vi har lagt oss på et slikt nivå at barna får et godt barnehagetilbud allikevel. Det andre området der det er mest tydelig er når det gjelder innkjøp - her har vi i år fått halvert budsjettet vårt slik at vi har ikke mulighet til å f.eks kjøpe inn nye leker dette året. Vi har heller ikke penger til å avholde personalmøter, derfor leter vi etter alternative måter å kunne avvikle disse på.

Vi kommer til å fokusere på det som vi allerede er gode på, og å forbedre oss på områder der vi har behov for det. I årsplanen finner dere en overordnet strategiplan for Østre Toten Kommune, og dere finner en for vår barnehage. Disse planene henger sammen som naturlig er, og bygger på *Den gode barnehage-permen* som ble laget for noen år siden. Har dere spørsmål etter å ha lest planene våre er det bare å ta kontakt. Vi ser fram i mot et godt samarbeid med dere i året som kommer.

*Med vennlig hilsen
Gunn Irene Ødegårdstuen, styrer*

AUGUST 2011

TEMA:
TILVENNING

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 31	1 Velkommen til nytt barnehageår	2	3	4	5	6	7
U K E 32	8	9	10	11	12	13	14
U K E 33	15	16	17	18	19	20	21
U K E 34	22	23	24	25	26	27	28
U K E 35	29	30	31				

SEPTEMBER 2011

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 35				1	2	3	4
U K E 36	5	6	7	8	9	10	11
U K E 37	12	13	14	15	16 PLANDAG BHG ER STENGT	17	18
U K E 38	19	20 BRANNVERN	21 BRANNVERN	22 BRANNVERN	23	24	25
U K E 39	26	27 FORELDREMØTE Kl. 18.30-21.00	28	29	30	1	2

OKTOBER 2011

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 40	3	4	5	6	7	8	9
U K E 41	10	11	12	13 Fagdag for ped.ledere på Lillehammer	14	15	16
U K E 42	17	18	19	20	21	22	23
U K E 43	24	25	26 FELLES PLANDAG I KOMMUNEN BHG ER STENGT	27	28	29	30
U K E 44	31						

NOVEMBER 2011

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 44		1	2	3	4	5	6
U K E 45	7	8	9	10	11	12	13
U K E 46	14	15	16	17	18	19	20
U K E 47	21	22	23	24	25	26	27 1. advent
U K E 48	28	29	30				

DESEMBER 2011

TEMA:
JUL

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 48				1	2	3	4 2. advent
U K E 49	5	6	7	8	9 FORELDRE- KAFFE KL. 14.00-16.00	10	11 3. advent
U K E 50	12	13 LUCIATOG på Sykehjemmet	14	15 JULELUNSJ	16 JULELUNSJ	17	18 4. advent
U K E 51	19	20	21 NISSEFEST	22	23	24 GOD JUL	25
U K E 52	26	27	28	29	30	31 GODT NYTT ÅR	1

JANUAR 2012

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 1	2 PLANDAG BHG ER STENGT	3	4	5	6	7	8
U K E 2	9	10	11	12	13	14	15
U K E 3	16	17	18	19	20	21	22
U K E 4	23	24	25	26	27	28	29
U K E 5	30	31					

FEBRUAR 2012

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 5			1	2	3	4	5
U K E 6	6	7	8	9	10	11	12
U K E 7	13	14	15	16	17	18	19 FASTELAVN
U K E 8	20	21	22	23 KARNEVAL	24	25	26
U K E 9	27	28	29				

MARS 2012

TEMA:
SKI/ PÅSKE

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 9				1	2	3	4
U K E 10	5	6	7	8	9	10	11
U K E 11	12	13	14	15	16 FELLES PLANDAG I KOMMUNEN BHG ER STENGT	17	18
U K E 12	19	20	21	22	23	24	25
U K E 13	26	27	28	29 PÅSKEFROKOST m/ FORELDRENE kl. 7.00-9.30	30 	31	1 PALME- SØNDAG

APRIL 2012

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 14	2	3	4 BARNEHAGEN STENGER KL. 12.00	5 SKJÆR- TORSDAG	6 LANGFREDAG	7 PÅSKE- AFTEN	8 1. PÅSKE- DAG
U K E 15	9 2. PÅSKEDAG	10	11	12	13	14	15
U K E 16	16	17	18 FORELDREMØTE KL. 18.30-21.00	19	20	21	22
U K E 17	23	24	25 BRANNVERN	26 BRANNVERN	27 BRANNVERN	28	29
U K E 18	30						

MAI 2012

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 18		1 OFF. HØYTIDS- DAG	2	3	4	5	6
U K E 19	7	8	9	10	11	12	13
U K E 20	14	15	16	17 KR. HIMMELFART GRUNNLOVSDAG	18 PLANDAG BHG ER STENGT	19	20
U K E 21	21	22	23	24	25	26	27
U K E 22	28 2. PINSEDAG	29	30	31 Overnatting i barnehagen for Elgene			

TEMA:
SOMMER

JUNI 2012

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 22					1	2	3
U K E 23	4	5	6	7 BESTE- FORELDREDAG	8	9	10
U K E 24	11	12	13	14	15	16	17
U K E 25	18	19	20	21	22	23	24
U K E 26	25	26	27	28	29	30	1

TEMA:
SOMMER

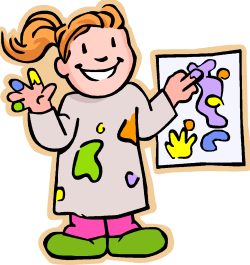
JULI 2012

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
U K E 27	2	3	4	5	6	7	8
SOMMERFERIE BARNEHAGEN ER STENGT							
U K E 28	9	10	11	12	13	14	15
SOMMERFERIE BARNEHAGEN ER STENGT							
U K E 29	16	17	18	19	20	21	22
SOMMERFERIE BARNEHAGEN ER STENGT							
U K E 30	23	24	25	26	27	28	29
SOMMERFERIE BARNEHAGEN ER STENGT							
U K E 31	30	31					

PROGRESJONSPLAN FAGOMRÅDENE

	1 - 2 ÅR	3 ÅR	4 ÅR	5 -6 ÅR
<p>Kommunikasjon, språk og tekst.</p> 	<p>Forstå å gjøre seg forstått. Pekebøker/billedbøker Enkle eventyr Gode voksenmodeller viktig i forhold til språkutvikling. Samspill i aldersgrupper Bruke konkrete ved hjelp av språkposer/esker. Språktrening i alle rutinesituasjoner, bleieskift; navn på kroppsdeler og klær. Samtalebilder Sanger Barnas navn skrevet på plassene</p>	<p>Bøker Flanellograf Enkle rim og regler Eventyr Sette ord på følelser Språkutvikling i hverdagssituasjoner Språkposer/esker Spill eks min første lotto Samtalebilder Sanger Lesekrok hvor bøker er tilgjengelig Synlige bokstaver Tilgjengelig papir og blyant Barnas navn skrevet på plassene</p>	<p>Lytte til lyder/tekst Rim og regler Språksprell Lek med språket Sette ord på egne følelser og forstå andre. Lekeskriving Sanger Samtalebilder Lesekrok hvor bøker er tilgjengelig Synlige bokstaver Tilgjengelig papir og blyant Spill Barnas navn skrevet på plassene</p>	<p>Lek med språk Gjenfortelling Rim og regler Konfliktløsning ved hjelp av språket Språksprell Bokstavlek/tallek Skrivedans Sanger Samtalebilder Lesekrok hvor bøker er tilgjengelig Synlige bokstaver Tilgjengelig papir og blyant Spill Barnas navn skrevet på plassene</p>
<p>Kropp, bevegelse, helse</p> 	<p>Bli kjent med kroppen sin/ de ulike kroppsdelenene. Enkle sang og bevegelsesleker. Lære bordskikk og påleggsnavn. Lære grunnleggende hygiene. Små turer i nærområdet gjennom hele året. Lære å gå, reise seg opp, spise selv, holde spaden m.m. Faste sove tider og hvile. Potte/do trening.</p>	<p>Bli kjent med hvilke klær vi bruker til ulike årstider. På /avkledning. Do trening og håndhygiene. Øve på selvstendighet ved bordet. Turer til lavvo/gapahuk. Øve på skigåing. Utelek året rundt. Vaske seg etter maten. Øve på å beherske huska selv. Lære om ja/nei mat. Sang/rytme og finger leker. Øve på inne/ute stemme. Øve på å gå opp/ned trappa, løpe og sykle.</p>	<p>Bli kjent med kroppens ulike funksjoner. Oppleve positive turerfaringer gjennom hele året. Lære om god håndhygiene. Lære om ulike matvaner fra ulike kulturer. Øve på å tørre å smake på ukjent mat. Utelek gjennom hele året. Øve på å sende til hverandre. Øve på å hjelpe hverandre. Trene på å sitte stille og vente på tur. Sang og rytme leker. Øve på inne/ute stemme. Få erfaring i å klatre, løpe, hoppe, hinke og svinge unna hindringer.</p>	<p>Kjenne kroppens ulike funksjoner. Trene på regel leker. Sang, rytme og dramatisering. Utelek året rundt. Bli kjent med ulike aktiviteter etter årstidene. Lære gode matvaner og godt kosthold. God håndhygiene. Bruke inne/ute stemme. Utvikle respekt og forståelse for hverandres ulikheter. Få erfaring i å klatre, hoppe, sykle, stå på ett ben, hoppe på ett ben, balleker, klippe, veve m.m. Øve på å ikke prate i munnen på hverandre, vente på tur.</p>

<p>Natur, miljø og teknikk</p> 	<p>Utelek Utelekeplassen Planter Dyr Oppdagelse av naturen Trygghet i barnehageområdet</p>	<p>Turer i nærmiljøet Lavvoen og gapahuken i alle de ulike årstidene Skogen Planter Dyr Følge gangen på jordene rundt barnehagen, pløye, høste</p>	<p>Lavvoen og gapahuken i alle de ulike årstidene Skogen, samspill mellom planter, dyr og mennesket Planter Dyr, spor, ekskrementer Nærmiljø, Totenåsen, Seierstadlavoen, biblioteket, Karidalen Matproduksjon Miljøvern, søppelsortering Teknikk i lek og hverdag Følge gangen på jordene rundt barnehagen, pløye, høste</p>	<p>Lavvoen og gapahuken i alle de ulike årstidene Skogen, samspill mellom planter, dyr og mennesket Planter Hva lever planter, dyr og mennesker av? Dyr, spor, ekskrementer Nærmiljø, Totenåsen, Seierstadlavoen, biblioteket, Karidalen Matproduksjon Miljøvern, søppelsortering Hvordan blir vi født - lever - dør Teknikk i lek og hverdag Følge gangen på jordene rundt barnehagen, pløye, høste</p>
<p>Etikk, religion og filosofi</p> 	<p>Lære å se at vi er forskjellige Grunnleggende holdninger: si takk, hei/hadet Lære litt om tradisjoner knyttet til høytider: eks. gaver, hva er en kirke, pynt, mattradisjoner Samtaler i samling, aktiviteter og hverdagssituasjoner</p>	<p>Omsorg overfor andre barn Lære om forskjeller blant mennesker Utvide tradisjonskunnskap Tid til undring</p>	<p>Lære om ulikheter i barnegruppa - alle er like mye verdt uansett hudfarge, språk og utseende. Lære om hvorfor vi feirer jul/påske og andre høytidsmarkeringer Tid til undring i hverdagen</p>	<p>Lære om begrepene respekt/toleranse for andre enn seg selv Utvidet kunnskap om høytider/ Tradisjoner Hva skjer i vårt nærmiljø Ta barns undring i hverdagen på alvor - gi dem tid og rom for dette.</p>
<p>Antall, rom og form</p> 	<p>Enkle spill Puttekasser, klosser Enkle telleleker Begrepsinnlæring som f.eks over/under, foran/bak Ulike former Lek og hverdagsaktiviteter Sortering</p>	<p>Utvikle begrepsforståelse Enkle spill Bli kjent med ulike størrelser, tall og antall gjennom lek og sang Telleleker Hverdagsaktiviteter</p>	<p>Ha begrepsforståelse i forhold til ulike størrelser og antall. Bli kjent med mål, vekt, tid. Leke med tall, spill, former og mønster. Få erfaring med begreper innenfor temaet rom og retning</p>	<p>Ha kunnskap om størrelse, antall, mål, vekt, volum Spill Noe tallforståelse. Leke med former og mønster Kunne begreper innenfor temaet rom og retning Utvikle kunnskap om teknologi</p>

<p>Nærmiljø og samfunn</p> 	<p>Steg for steg Besøke nærmiljø (området rundt barnehagen) Leser bøker Lære om familien</p>	<p>Steg for steg Besøke nærmiljøet (området rundt barnehagen, Stenberg, Valle) Leser bøker Lære om familien og hvordan vi bor</p>	<p>Besøke nærmiljøet (området rundt barnehagen, Stenberg, Valle, besøker de gamle på sykehjemmet) Leser bøker og aviser Lærer om familien, boforhold og tradisjoner</p>	<p>Besøke nærmiljøet -området rundt barnehagen, Stenberg, Valle. Besøker de gamle på sykehjemmet, politi/brannstasjon Leser bøker og aviser Lærer om familien, boforhold, tradisjoner og om ulike levesett</p>
<p>Kunst, kultur og kreativitet</p> 	<p>Male Tegne Lek med Leire Lek med Sand Lek med Vann Pekebøker Musikk/bevegelse Kropppsleker/sangleker "Late-som-lek"</p>	<p>Tegne Male Klippe og lime Billedbøker Sang Sangleker Dans og rytme Rytmeinstrumenter Lytte "Late-som-lek"</p>	<p>Tegne Male Klippe og lime Formingsaktiviteter Snekring Sang Sangleker Dans og rytme Rytmeinstrumenter Lytte Rollelek Dramatisering Billedbøker Eventyr Besøke biblioteket</p>	<p>Tegne Male Klippe og lime Formingsaktiviteter: Strikking og søm. Snekring Sang Sangleker Dans og rytme Rytmeinstrumenter Lytte Rollelek Dramatisering Billedbøker Eventyr Kunst i bøker til fortellinger og eventyr. Besøke biblioteket Opplive forskjellige kunstuttrykk i nærmiljøet. Bevisstgjøring i forhold til arkitektur. Møte kunstnere i nærmiljøet.</p>

Året 2011-2012 i Fagerhøy barnehage

Månedspaner

Vi lager månedspaner i forkant av hver måned, vi lager en for hare, rev og elg (3-6åringene) og en for ekorn og maur (1-2åringene). Denne sendes ut via mail, eller dere får en kopi i barnas hylle. Dette velger dere selv. Vi vil også henge et eksemplar på oppslagstavla i gangen - følg med på denne i forhold til evt. endringer. Av og til skjer det ting som vi må ta på sparket, som da ikke kommer på en månedspaner.

Turdag

Dette året vil vi fortsette å ha turdag hver uke - det vil rullere på hvilken dag som er turdag, det blir annenhver tirsdag og onsdag. Vi begynner med turdager i september og da ser dere ut fra månedspanen hvilke uker det blir hvilke dager. Når vi går på tur vil vi forankre turene våre i fagområdene Nærmiljø og samfunn og Natur, miljø og teknikk. Når vi går på tur ber vi om at ungene skal ha med seg egen tursekk med nistepakke, kopp og sitteunderlag i. Barnehagen har med drikke på turen, men barna kan gjerne ha med seg hvis de ønsker det. Vinterstid går vi mye på ski her i barnehagen - og det er viktig for barna at de har utstyr tilpasset deres behov for å få glede av det å gå på ski.

Natur, miljø og teknikk

Dette fagområdet skal bidra til at barna blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Gjennom dette inngår kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen. Barna skal også erfare hvordan teknikk kan brukes i lek og hverdagslivet.

I Fagerhøy barnehage er vi mye ute, både i barnehagen og i nærmiljøet rundt barnehagen. Vi går mye på turer, sommer som vinter og i all slags vær. I skogen i nærheten har vi en gamle og en gapahuk vi ofte går på tur til. Dette gjør vi hele året og vi kan da følge årstidene og hva slags endringer som skjer i naturen. Vi plukker blomster og ser på småkryp, vi ser etter dyrespor og dyreekskrementer, vi hører på fuglekvisper og vi lærer oss hvordan vi skal oppføre oss i naturen. Det er viktig å lære barna hvordan vi skal te oss ute i naturen, ved å ikke kaste søppel i naturen og ikke ødelegge for dyrelivet. Vi undrer oss over hva vi ser og lærer oss navn på dyr og planter. Er det noen planter og dyr vi ikke vet hva heter, slår vi opp i bøker og finner ut av det når vi kommer tilbake.

I barnehagen lærer vi oss å sortere søppel og hvorfor dette er viktig. Plast, matavfall, glass og metall og restavfall skal ikke i samme dunk. Barna er med og kaster søppel i de ulike dunkene.

Nærmiljø og samfunn

Barn er allerede fra den dagen de blir født en del av en større sammenheng. De er blant annet en del av familien, nabolaget og barnehagen. Det er derfor viktig at de blir kjent med det miljøet de skal leve og fungere i. Og barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være det første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i det demokratiske samfunnet vi lever i.

I rammeplanen for barnehagen står det at: "Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokal samfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett" (Rammeplan for barnehagen, 2006: 41).

Samfunnet vårt er preget av en del tradisjoner og i barnehagen fokuserer vi på de tradisjonene som vi synes er viktige å ta vare på og som gjenspeiler det samfunnet vi lever i. De fleste av disse er knyttet opp mot årstidene og høytider som vi legger vekt på i løpet av barnehageåret. Eksempler på dette kan være Lucia dag, nissefest, påskefrokost, karneval osv. I tillegg til dette består samfunnet og nærmiljøet vårt av en del instanser som er essensielle for at det skal fungere, dette kan for eksempel være politiet, brannvesenet, sykehus og lignende som vi også prøver å gi barna kunnskap om og erfaring med.

Når det kommer til nærmiljøet er vi mye på tur, både i området rundt barnehagen og vi benytter oss av andre tilbud som gjør at vi lærer om nærmiljøet og dets historie. Eksempler på dette kan være turer til Seierstad-gapahuken, Valle, biblioteket og besøk på sykehjemmet. Biblioteket arrangerer ofte forestillinger for barn i førskolealder og det er et tilbud som vi prøver å bruke så ofte vi kan. Vi tar oss turer dit for å låne bøker. På Valle får barna et godt innblikk i kulturen vår og nærmiljøet. De får erfaring med dyr og gårdsbruk som er en stor del av det samfunnet og nærmiljøet vi lever i.

Samfunnet vårt blir også mer og mer sammensatt og vi synes det er viktig at barna utvikler forståelse for og lærer at det finnes ulike typer familier, ulike typer tradisjoner, kulturer og levesett.

Verksted

Annenhver uke vil vi arrangere verksted for ungene i hare, rev og elg-gruppene. Når vi har verksted har barna mulighet til å velge mellom 3 ulike aktiviteter på formiddagen. Det er de voksne som har bestemt aktivitetene, mens barna velger en ting når de kommer på morgenen. Vi tar utgangspunkt i fagområdet Kunst, kultur og kreativitet for disse aktivitetene, men vi er også innom fagområdet for Kropp, bevegelse og helse gjennom bl.a hinderløyper og kjøkkenaktiviteter.

Kunst, kultur og kreativitet

Dette fagområdet er opplevelse, inntrykk og uttrykk.

Å oppleve noe sammen, fra det å gå tur, leke sammen, lese og synge sammen, til å være med på barnetreff på biblioteket, og selv lage noe sammen skaper samhørighet og tilhørighet. Disse opplevelsene skal gi inspirasjon slik at barnet fortsetter å utforske og utvikle sin kreativitet, både på egen hånd og sammen med andre. Leken er barnets "språk", og vil prege deres uttrykk.

I tillegg til opplevelse vil barnet gjennom leken nærme seg kulturen og kunsten som omgir det.

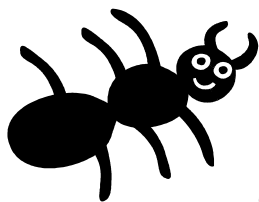
Barnehagen skal gi barnet et rikt utvalg av inntrykk, sansing og opplevelser.

Aldersgrupper

Barna er delt inn i aldersgruppene hare (barn født 2008), rev (barn født 2007) og elg (barn født 2006). De aller minste er også delt inn i aldersgrupper når de har samlingsstund, dette er maur (barn født 2010) og ekorn (barn født 2009).

For barnehageåret 2011/2012 ser de aldersinndelte gruppene slik ut:

MAUR

Jens
Aleksander David
Nicklas Ian
Henrik
Mia
Andreas
Michelle B.H
Tuva F.

Voksne: Katrine, Anne Mette, Tove

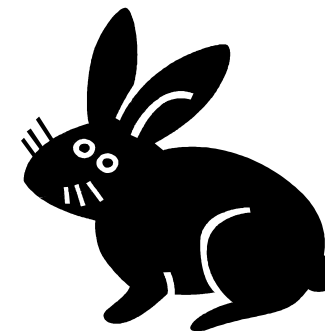

EKORN

Mathea
Emma
Aksel
Julie T.F
Even
Torgrim
Tilde
Petter

Christina
Fredrik
Jørgen
Elvira
Mats
Trym
Sara

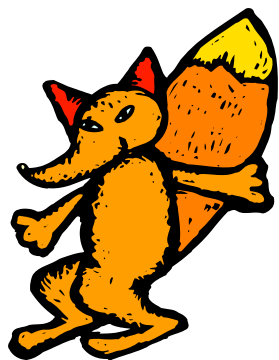
Voksne: Elin, Berit, Åse Marit, Thor Arne

HARE

Marius
Michelle J.
Jakob
Filip
Ella
Henny

Voksne: Elisabeth,
Anne Grete, Kirsten

REV

Daniel
Monica
Didrik
Håkon K.
Sander K.
Aurora
Kasper
Madelen
Peter
May Lise

Laura
Tuva
Ajdin
Sigrid
Oscar
Alma
Mina
Thea
Nora

Voksne: Mirsada, Nina, Monica, Bjørg, Hilde

ELG

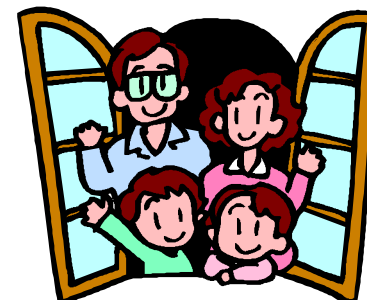
Michael
Sigurd
Melissa
Amund
Øyvind
Julie G.
Peder
Sander M.

Surafiel
Linus
David
Hannah A.S
Veni
Isak G.
Ann Iren
Sidona

Voksne: Kristin, Anne Gro,
Inge, Kari

FORELDREBETALING

100% plass:	kr 2330,-
90% plass:	kr 2325,-
80% plass:	kr 2215,-
70% plass:	kr 1990,-
60% plass:	kr 1750,-
50% plass:	kr 1500,-

Ekstradag kr. 300

Det gis søskenmoderasjon, dere får 30% for barn nr. 2 og barn nr. 3 gir 50%. Moderasjonen regnes for det barnet som har minst plass. hvis søsken har forskjellig plass.

Vi tar forbehold om endringer i løpet av barnehageåret. Satsene blir satt av kommunestyret. Regning kommer i posten fra kommunen, og dere betaler plassen etterskuddsvis.

MATPENGER

Betaling pr. måned, regning kommer sammen med regning for barnehageplassen.

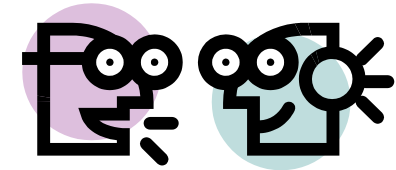
100% plass:	kr 250,-
90% plass:	kr 225,-
80% plass:	kr 200,-
70% plass:	kr 175,-
60% plass:	kr 150,-
50% plass:	kr 125,-

GJENNOMGÅENDE TEMAER FOR 2011-2012

Kommunikasjon, språk og tekst og Antall, rom og form er begge fagområder fra Rammeplan for barnehager, og dette året her har vi valgt å bruke disse to fagområdene som gjennomgående temaer her i Fagerhøy. Gjennom alle hverdagssituasjonene i barnehagen vil disse fagområdene stå i fokus.

Kommunikasjon, språk og tekst

Rammeplan for barnehager slår fast at barnehagen skal arbeide aktivt med barnas språkutvikling.

Dette stiller krav til barnehagens personale, som må vite hva god språkstimulering er i forhold til de mange ulike barna som de møter i barnehagen.

- De minste barna har behov for voksne som forstår barnas forsøk på å kommunisere gjennom kroppsspråk, gester og mimikk.
- De tospråklige barna skal få en positiv tospråklig utvikling, og personalet må forsøke å ta vare på både førstespråket (morsmålet) og andrespråket (norsk).
- Barn i førskolealder utforsker også skriftspråket og barnehagen skal gi alle barn inspirerende erfaringer med bokstaver og skriving.

Gjennom mange og gode erfaringer med høytlesning, fortellinger, sang og regler gir vi god grobunn for en god språkutvikling. Formidling av de ulike fagområdene og kulturen rundt oss er også viktig for språkutviklingen.

Språkmiljøet i barnehagen

For å kunne gi barna muligheter for språkutvikling er det viktig at det fysisk legges til rette for dette i barnehagen.

En skjermet lesestol der det er godt å sitte fører til at barna ønsker å bli lest for. Bokhylla bør inneholde bøker med ulikt innhold, både eventyr, billedbøker, sangbøker, diktbøker og annet.

I tillegg til disse fysiske rammefaktorene er det essensielt at personalet prioriterer språkutvikling. Samvær, samtaler og deling av opplevelser er den viktigste ressursen i barnehagen når det gjelder språkmiljø og språkstimulering. Personalet må vite at de selv er svært viktige språklige modeller for barna. Vi lærer barn sosiale og språklige omgangsformer.

Språklig mangfold i barnehagen

Det norske språksamfunnet rommer mange språkvarianter, og en god barnehage har positive holdninger til språklig og kulturelt mangfold. I tillegg har vi i Norge i dag store grupper med et annet førstespråk enn norsk, og dette er ikke en særnorsk situasjon, men det er det normale over hele verden.

Hvordan skal vi arbeide med fagområdet Kommunikasjon, språk, tekst i barnehagen?

Barn utvikler språk i samspill med andre mennesker. Det er fem aktiviteter som er særlig fruktbare for barns språkutvikling og som vi skal ta tak i dette barnehageåret i Fagerhøy:

1. Den gode samtalen
2. Rim, regler, dikt og sang
3. Fortelling og høytlesning
4. Lek
5. Utforsking av skriftspråket

Mål for arbeidet og eksempler på hvordan vi kan bruke Kommunikasjon, språk og tekst i hverdagen:

Mål for barna

- Opplive spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- Få erfaring med ulike sider ved språket
- Få gode språkopplevelser
- Få muligheten til å utvikle språket sitt
- Få erfaring med skriftspråket

Hvordan nå målene:

- Bruke hverdagssituasjonene i barnehagen til gode samtaler
- Bygge opp et læringsmiljø som har fokus på språkutvikling.
- Være aktive voksne som deltar i barnas aktiviteter.
- De voksne tilegner seg kunnskap om språk og språkutvikling og bruker denne aktivt.
- Bruke Skrivedans som en forberedende aktivitet til skriftspråket
- Bruke Språksprell-permen for 4 og 5 åringene
- Språkstimulering gjennom språkbokser for Ekorn og Maur-gruppene

1. Den gode samtalen

I fellessituasjoner som:

- Måltidene
- Bleieskift
- Påkledning
- Ute på turer

I mindre grupper:

- *Samlingsstund
- *Verksted
- *Lesestunder i frileken
- *Bibliotekbesøk
- *Frileken

Forts. Hvordan bruke Kommunikasjon, språk og tekst i barnehagen

3. Fortelling og høytlesing

- Fortelle eventyr med konkreter
- Fortelle eventyr ved bruk av flanellograf
- Lese eventyr fra ei bok med illustrasjoner
- Dramatisere eventyr sammen med barna

5. Utforsking av skriftsspråket

- Skrivedans for 5 åringene
- Henge opp bokstaver
- "Ha-med-dag" f.eks ha med leke som begynner på A
- Leke med bokstaver, lekeskrive og tegne
- Bake sammen med barna, se på oppskrifter, måle og veie
- Ha bøker lett tilgjengelig for barna
- Bibliotekbesøk og låne bøker

2. Rim, regler, dikt og sang

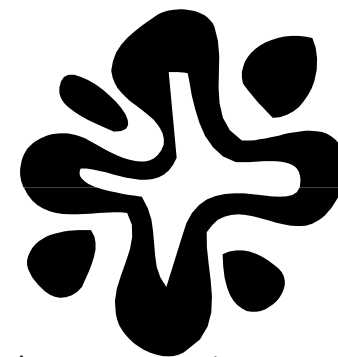
- Språksprell for 4 og 5 åringene (hører på lyder, klapper rytme)
- Sangstund
- Samlingsstund
- Frileken

4. Lek

- Rollelek
- Konstruksjonslek (for eksempel lego)
- Ulike dataspill
- Brettspill og lignende
- Frileken

Antall, rom og form

Når vi i Fagerhøy nå har valgt antall, rom og form som ett av to gjennomgående temaer betyr dette at vi skal bruke det både i hverdagssituasjonene, og i samlingsstunder og andre aktiviteter i barnehagen.

For å kunne ha fokus på antall, rom og form må vi bygge opp et læringsmiljø rundt dette fagområdet, og samtidig integrere kommunikasjon, språk og tekst som er det andre området som vi skal satse på dette barnehageåret.

For barna i barnehagen er matematikk en naturlig og nødvendig del av deres lek og hverdag. Hver eneste dag og i mange situasjoner kan vi få øye på matematikken i barnas aktiviteter. Nysgjerrigheten på hvordan ting henger sammen og drivkraften til å skape system og orden kommer tidlig tilsyne hos mange.

Matematikk i barnehagen skal som alt annet være bygd på barnas og lekens premisser, noe som utfordrer oss voksne til å sette gleden og leken i sentrum i arbeidet også med dette fagområdet.

Målet er at barndommen skal gjøres rikest mulig på spennende opplevelser og utfordringer innenfor det matematiske området i tillegg til de andre områdene som barnehagen er dekker.

Lek og samspill er viktige elementer når det skal legges til rette for matematikk i barnehagen. I samspill med de voksne kan barna få hjelp, støtte og oppmuntring til å se og forstå det matematiske i hverdagen, i leken og i verden rundt oss. Hvordan vi voksne møter barna i det daglige samspillet har stor betydning for barns læring. Barn lærer og utvikler seg når den voksne støtter og oppmuntrer og går inn i et aktivt samspill med barna. Det er personalets ansvar å oppmuntre og å legge til rette for en tidlig og god stimulering for alle barn, og vi har et spesielt ansvar for å vekke interessen hos de barna som ikke på eget initiativ teller, måler, argumenterer og jakter på sammenhenger og mønster. De voksne skal støtte, stimulere og gripe mulighetene som ligger hos barna der og da, og de må ha et fokus som smitter over på barna.

Forts. Antall, rom og form.....

I barnehagen skal vi legge opp til matematiske aktiviteter som oppleves som meningsfulle og relevante for barna. Vår oppgave som personale da blir å se og lære å kjenne alle barn og deres verden. Vi skal kunne beherske og videreformidle det matematiske i hverdagen, slik at vi kan tilby barna leker, bøker og materiale som er med på å stimulere deres evne til å undre seg, telle, sortere og kategorisere. De voksnes oppgave blir å støtte, inspirere og styrke barnas utvikling og læring med utgangspunkt i deres lek, aktiviteter og interesser.

Hvordan vi skal jobbe med fagområdet i barnehagen:

Mål for barna

- oppleve glede over å utforske og leke med tall og former
- Få erfaring med ulike størrelser, former og måleenheter gjennom å sortere og sammenligne

Hvordan nå målene:

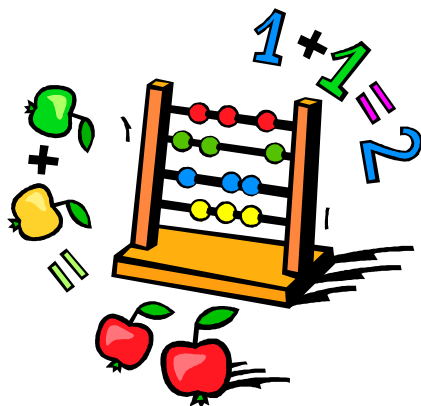
- Bruke hverdagssituasjonene i barnehagen gjennom hele året.
- Bygge opp et læringsmiljø som har fokus på matematikken.
- Være aktive voksne som deltar i barnas aktiviteter.
- De voksne tilegner seg kunnskap om emnet og bruker denne aktivt.

Eksempler på hvordan vi kan ta i bruk matte i hverdagssituasjonene:

Matte under måltidene

- Dele brødkiver/knekkebrød/frukt i flere deler
- Telle barna
- Først/sist-stort/lite/mengde
- Sortering (kniver, kopper, tallerkener)
- Ulike regler - matsanger

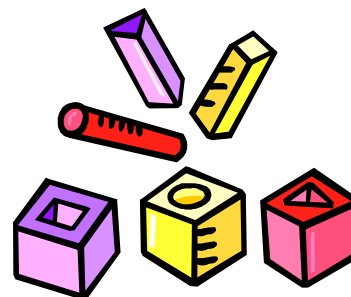

Matte i garderoben

- Størrelse stor/liten/lang/kort
- Høyre-venstre
- Do-kø
- Telle par (sko, votter)
- Logisk tenkning, hva er det lurt å ta på først -sist?
- Romfølelse (finne plassen sin)
- Temperatur (varmt/kaldt + - C*)

Matte i leken

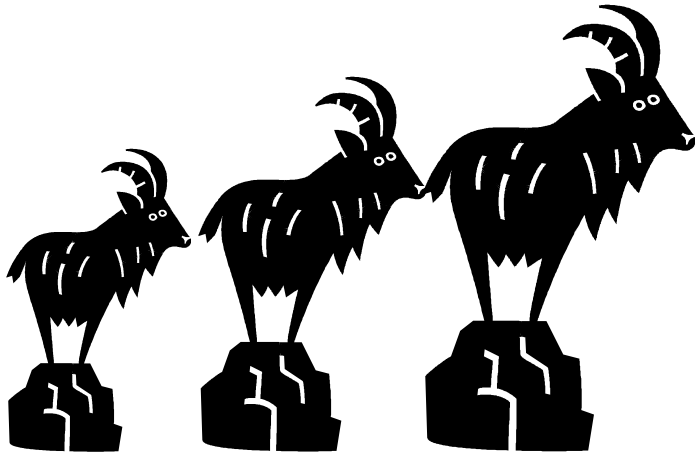
- spille spill, terning, puslespill
- Modell-leire (former)
- Forming, mønster, tegne, fargelegge, klippe, lime
- Rytmeinstrument - høy lyd, lav lyd
- Butikklek - penger, antall
- Rollelek - ulike begreper
- Stå i kø - rekkefølger
- Konstruksjonslek - lego
- Hinderløype - retning/form/romplassering
- Bygge med klosser - ulike størrelser

Forts. Eksempler på hvordan vi kan ta i bruk matte i hverdagssituasjonene:

Matte på tur

- Ulike former på blader
- Korte - lange pinner, skygger
- Tunge - lette steiner
- Lengde på turene
- Se etter skilt, og deres former, tall
- Busstur: hvor langt, fart
- Sportegn - størrelser, antall, form

Matte i samlingsstund

- Eventyr - F. eks Bukkene Bruse, hvor mange, størrelser o. l
- Dag - dato - år
- Kims lek - hvor mange figurer er igjen/tatt vekk
- Geometriske figurer
- Rim og regler
- Fingersanger o. l

